

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
Anna Wiszniewska

Agenda

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu:

- definicje,
- podstawa prawna nakładająca obowiązek osiągnięcia poziomu,
- cele na dziś i kolejne lata,
- analiza osiągniętego poziomu w województwie podlaskim na podstawie sprawozdań gminnych z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi za lata 2021,
- wnioski sformowane na podstawie dokonanej analizy w oparciu o obowiązujący od 2021 roku sposób obliczania poziomów,
- propozycja działań możliwych do podjęcia w ujęciu bieżącym oraz długofalowym.

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (ucpg) informacje dotyczące poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych są przekazywana do marszałka województwa w **sprawozdaniu wójta, burmistrza, prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi**.

Marszałek województwa jest obowiązany ustawą do weryfikacji sprawozdań.

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Wnioski, spostrzeżenia i sugestie będące punktem wyjściowym do zainicjowania dzisiejszego spotkania sformułowano na podstawie **sprawozdań gminnych za 2021 rok, których weryfikacja właśnie dobiegła końca.**

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – podstawowe akty prawne

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Decyzja wykonawcza Komisji Europejskiej 2019/1004 z dnia 7 czerwca 2019 r. określająca zasady obliczania, weryfikacji i zgłaszania danych dotyczących odpadów, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE oraz uchylająca decyzję wykonawczą Komisji C(2012) 2384

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu

przygotowanie do ponownego użycia - odzysk polegający na sprawdzeniu, czyszczeniu lub naprawie, w ramach którego produkty lub części produktów, które wcześniej stały się odpadami, są przygotowywane do tego, aby mogły być ponownie wykorzystywane bez jakichkolwiek innych czynności wstępnego przetwarzania, **na podstawie złożonych sprawozdań gminnych za 2021 r. stwierdzono, że na terenie województwa podlaskiego nie prowadzi się przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych.**

recykling – odzysk, w ramach którego odpady są ponownie przetwarzane na produkty, materiały lub substancje wykorzystywane w pierwotnym celu lub innych celach; obejmuje to ponowne przetwarzanie materiału organicznego (recykling organiczny), ale nie obejmuje odzysku energii i ponownego przetwarzania na materiały, które mają być wykorzystane jako paliwa lub do prac ziemnych.

obowiązek osiągnięcia poziomu

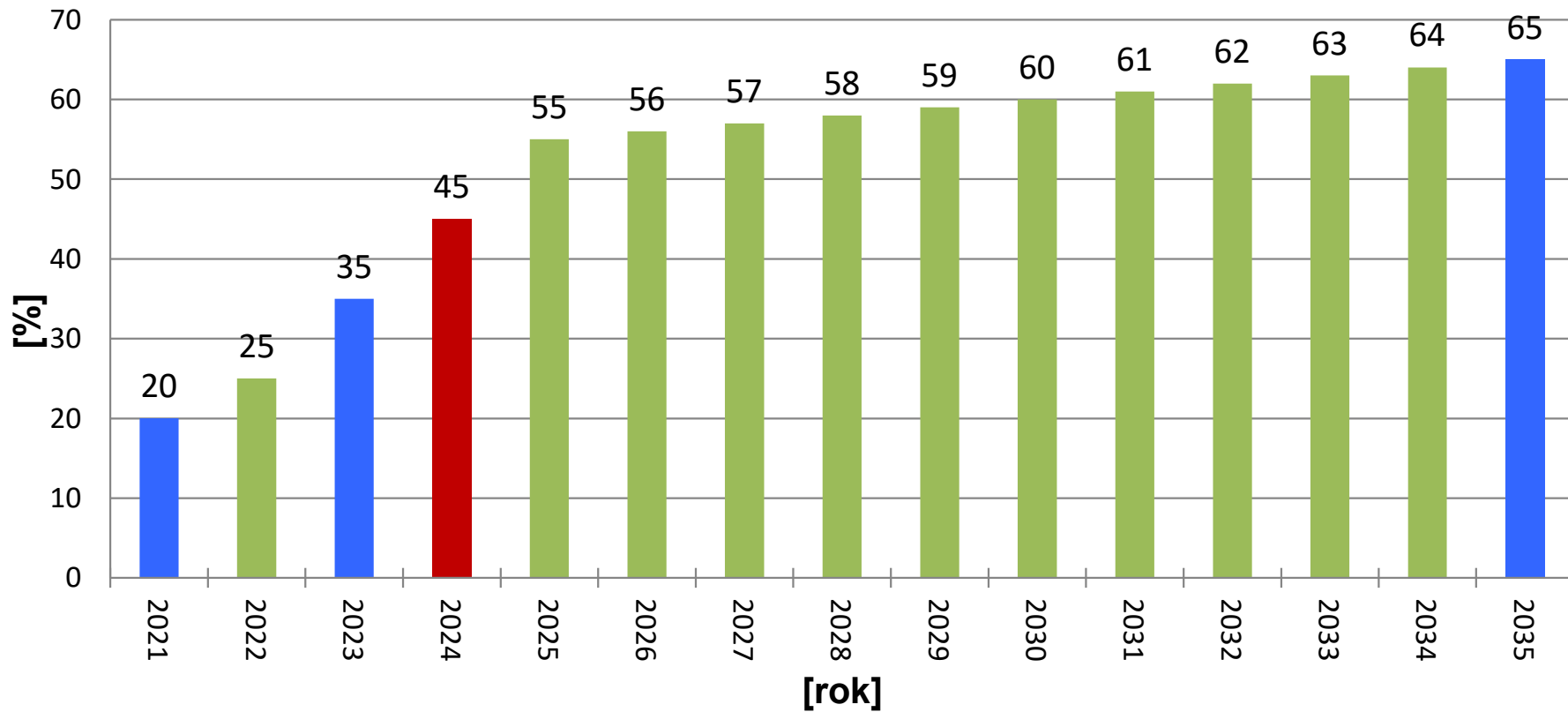
ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach:

„Gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych”

wysokość poziomu ppuir cele na dziś i najbliższe lata

wysokość poziomu ppuir [%]

Podlaskie

sankcje za brak osiągniętego poziomu

Gmina, która nie osiągnęła wymaganego poziomu przygotowania odpadów komunalnych do ponownego użycia i recyklingu **podlega karze pieniężnej** (Art. 9z ust. 2a (ucpg))

Organ sanacyjny – **Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska**

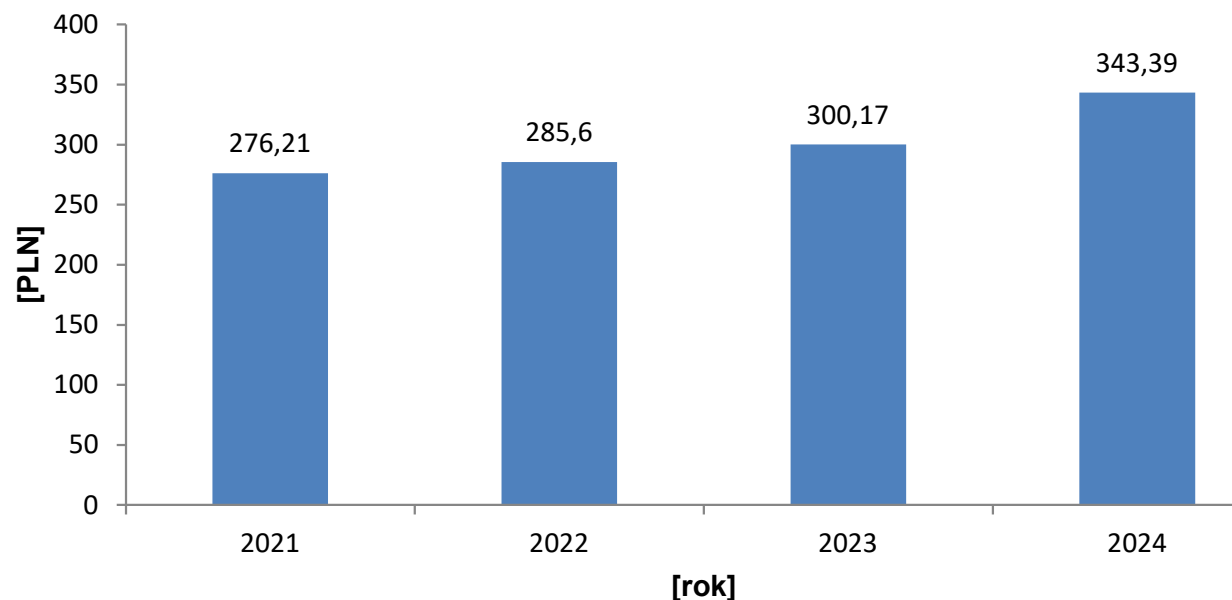
Kara za nieosiągnięcie poziomów jest oblicza jako iloczyn jednostkowej stawki opłaty za umieszczenie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (20 03 01) na składowisku i brakującej masy odpadów komunalnych wyrażonej w Mg, wymaganej do osiągnięcia odpowiedniego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu

Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 października 2022 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2023 r.

stawki opłat za składowanie 20 03 01

sankcje za brak osiągniętego poziomu

Przybliżona wysokość kary dla gmin z terenu województwa podlaskiego za nieosiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych za rok 2021 wynosi:

1 253 150 zł

Gmina, która nie osiągnęła wymaganych wskaźników może wystąpić o zawieszenie przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska zapłaty kary pieniężnej.

Zawieszenie może nastąpić na okres konieczny do podjęcia działań naprawczych, nie dłuższy niż 5 lat w przypadku przedstawienia przez gminę udokumentowanego wniosku dotyczącego podjętych działań naprawczych, zmierzających do usunięcia przyczyny nałożenia kary.

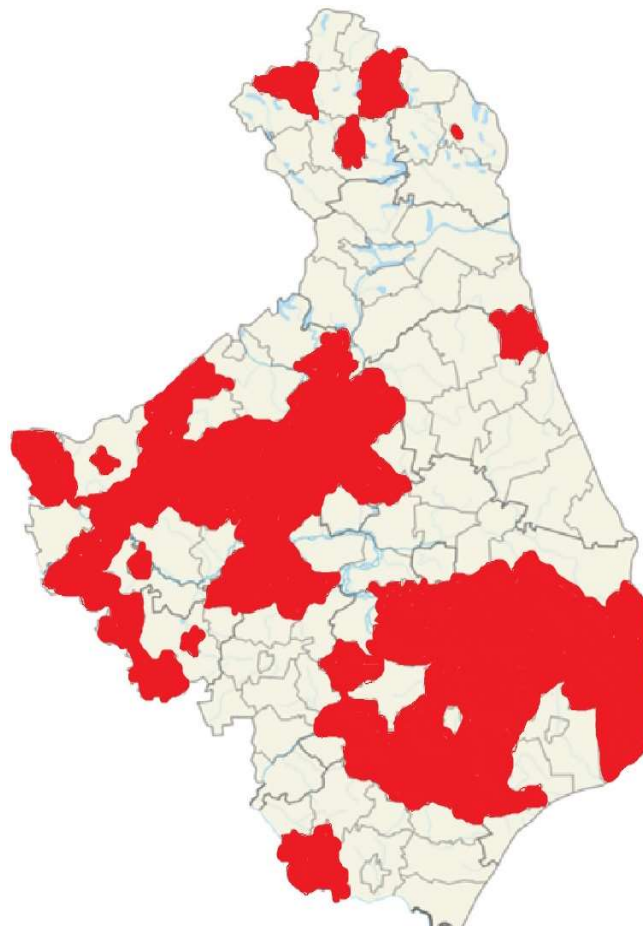
Po usunięciu przyczyny nałożenia kary pieniężnej kara ta podlega umorzeniu.

W przypadku nieusunięcia przyczyn wojewódzki inspektor ochrony środowiska stwierdza, w drodze decyzji, obowiązek uiszczenia tej kary wraz z odsetkami za zwłokę, naliczanymi za okres zawieszenia zapłaty kary.

poziomy ppur w województwie podlaskim 2021 r. [20%]

- 118 gmin:
- 82 gminy wiejskie
- 13 gmin miejskich
- 23 gmin miejsko-wiejskich

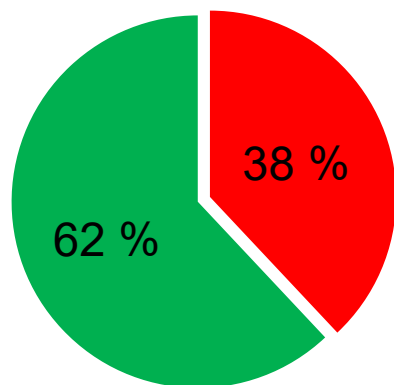

 obszar województwa podlaskiego,
na którym nie osiągnięto ppur za 2021 r.

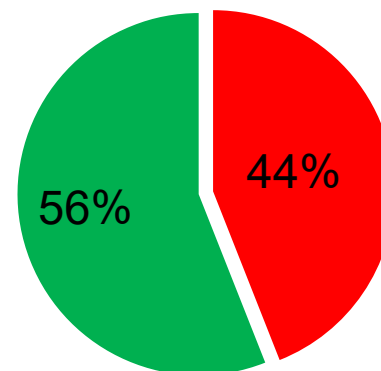
poziomy ppuir w województwie podlaskim 2021 r. [20%] i 2022 r. [25%]

udział osiągniętego ppuir za 2021 r.

■ brak osiągniętego poziomu ■ osiągnięty poziom

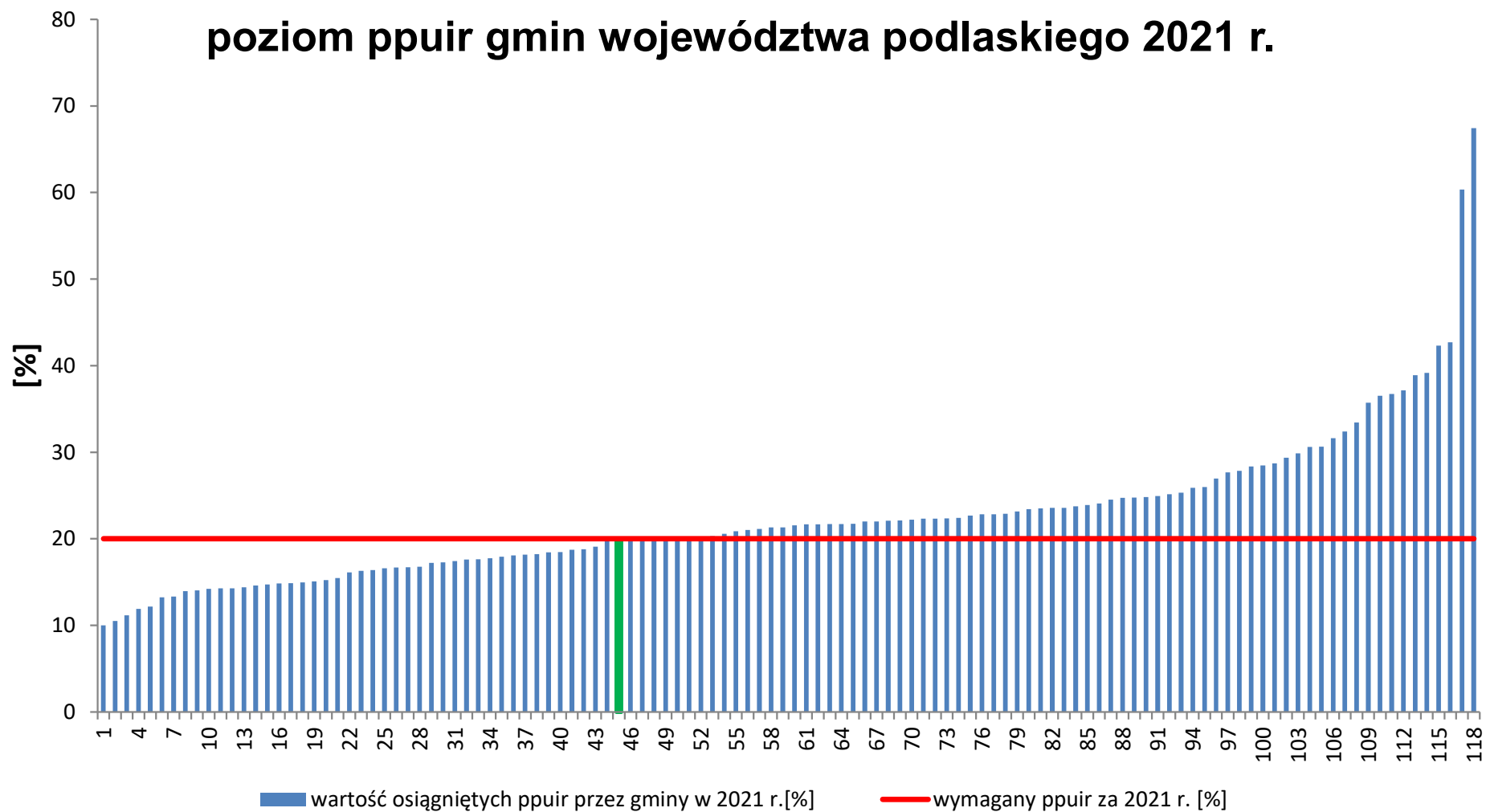
udział osiągniętego ppuir za 2022 r.
(dane w trakcie weryfikacji)

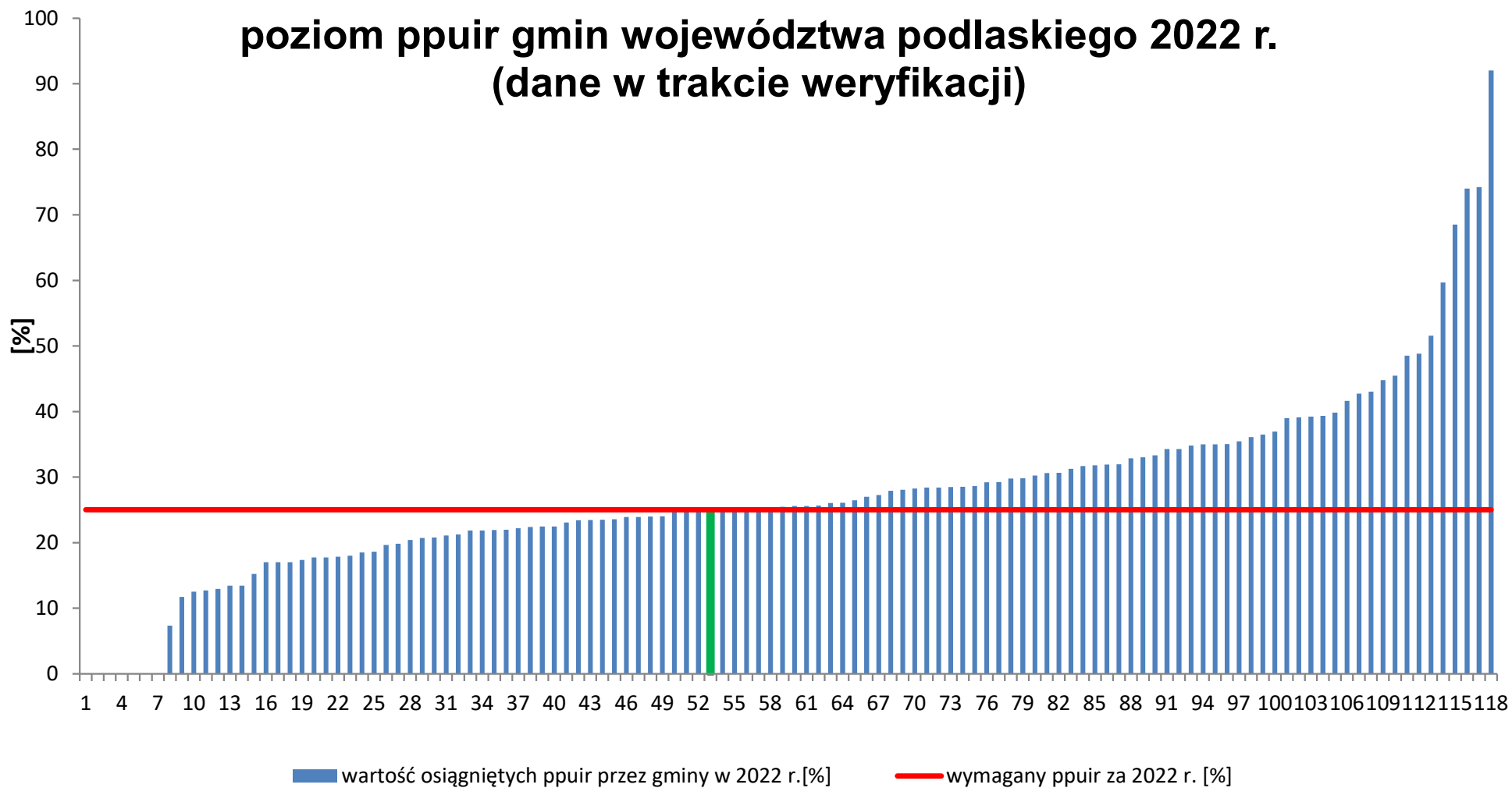
■ brak osiągniętego poziomu ■ osiągnięty poziom

poziom ppuir gmin województwa podlaskiego 2021 r.

poziom ppuir gmin województwa podlaskiego 2022 r. (dane w trakcie weryfikacji)

NOWY sposób obliczania poziomu ppur odpadów komunalnych od 2021r.

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

$$P = \frac{Mr}{Mw} \times 100\%$$

gdzie:

P – oznacza poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]

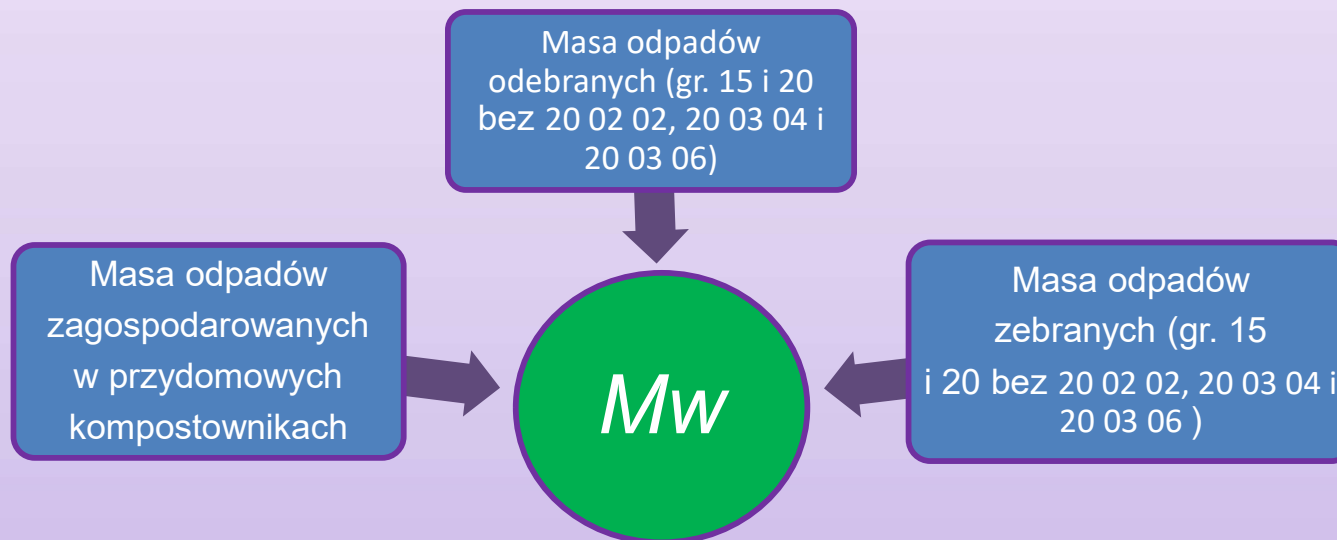
Mr – oznacza łączną masę odpadów komunalnych **przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi** [Mg]

Mw – oznacza łączną masę **wytworzonych odpadów komunalnych** [Mg]

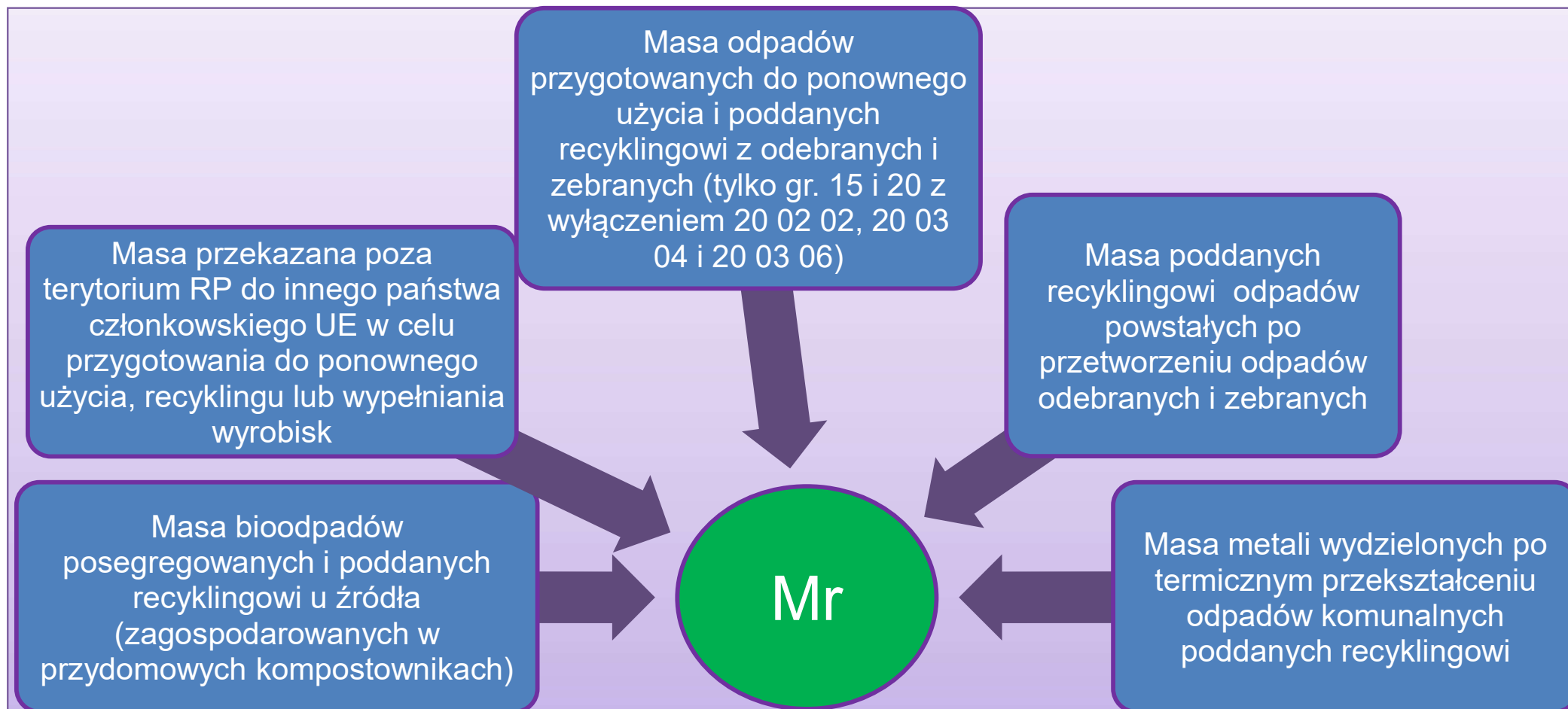

przy obliczaniu masy wytworzonych odpadów uwzględnia się:

- Odpady **odebrane z terenu danej gminy** zarówno przez gminę, jak i przez podmiot odbierający,
- Odpady **zebrane z terenu danej gminy** zarówno przez gminę, jak i przez innych zbierających odpady komunalne,
- bioodpady stanowiące odpady komunalne posegregowane i **poddane recyklingowi „u źródła”** (zagospodarowane w przydomowych kompostownikach).

przy obliczaniu masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi uwzględnia się:

bioodpady oraz odpady ulegające biodegradacji, stanowiące odpady komunalne

Bioodpady oraz odpady ulegające biodegradacji można doliczyć do poziomu jeżeli:

spełniają wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 4 lub ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie procesu odzysku R10 określające warunki odzysku w procesie odzysku w ramach obróbki na powierzchni ziemi przynoszącej korzyści dla rolnictwa lub poprawę stanu środowiska i rodzaje odpadów dopuszczonych do takiego odzysku- określone w załączniku.

bioodpady oraz odpady ulegające biodegradacji, stanowiące odpady komunalne

powstały produkt:

może być wprowadzany do obrotu jako **nawóz lub środek poprawiający właściwości gleby** na podstawie pozwolenia ministra właściwego do spraw rolnictwa wydanego zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2021 r. poz. 76),

stanowi **produkt nawozowy** UE w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1009 z dnia 5 czerwca 2019 r. ustanawiającego przepisy dotyczące udostępniania na rynku produktów nawozowych UE, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 2003/200 (Dz. Urz. UE L 170 z 25.06.2019, str. 1, z późn. zm.4)),

Dla zaliczenia do odpadów poddanych recyklingowi nie wystarczy zebrać lub odebrać bioodpady stanowiące odpady komunalne w sposób selektywny, gdyż odpady te muszą spełniać jeden z powyżej opisanych warunków.

Do **dnia 31 grudnia 2026 r.** bioodpady stanowiące odpady komunalne, które nie zostały selektywnie zebrane, ale zostały poddane obróbce tlenowej lub beztlenowej, zalicza się do odpadów poddanych recyklingowi, o ile spełniają pozostałe warunki dotyczące zaliczania masy odpadów komunalnych do odpadów poddanych recyklingowi .

do poziomu ppur nie zaliczamy

odpadów, które utraciły status odpadów, i zostały użyte jako paliwa lub inne środki wytwarzania energii, termicznie przekształcone, użyte do wypełniania wyrobisk lub składowane,

odpadów poddanych odzyskowi na składowisku odpadów.

16 01 03 – odebrane/zebrane zużyte opony

odpady komunalne posegregowanych i poddanych recyklingowi „u źródła”

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2019/1004 z dnia 7 czerwca 2019 r. Załącznik II
Metoda obliczanie bioodpadów komunalnych posegregowanych i poddawanych recyklingowi „u źródła”

$$mMBWRS = \sum nARUi \times (mFi + mGi)$$

gdzie:

$mMBWRS$ - masa bioodpadów posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła;

$nARUi$ - liczba aktywnych jednostek recyklingu zajmująca się recyklingiem bioodpadów u źródła w podpróbie i ; uzyskuje się z rejestrów tych jednostek lub na podstawie ankiet wśród gospodarstw domowych

mFi - masa bioodpadów spożywczych i kuchennych pochodzących z recyklingu u źródła w przeliczeniu na aktywną jednostkę recyklingu w podpróbie i

mGi - masa bioodpadów z ogrodów i parków poddanych recyklingowi przeliczeniu na aktywną jednostkę recyklingu w podpróbie i

Podlaskie

odpady komunalne posegregowanych i poddanych recyklingowi „u źródła – czynniki warunkujące dobór metody

Metoda określania ilości bioodpadów komunalnych posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła w przeliczeniu na aktywną jednostkę recyklingu, w szczególności metody doboru próby stosowane w badaniach służących zbieraniu danych, odzwierciedlają co najmniej następujące czynniki:

a) wielkość i rodzaj gospodarstw domowych korzystających z aktywnej jednostki recyklingu w przypadku odpadów spożywczych i kuchennych;

b) rozmiar i sposób zarządzania ogrodami i parkami obsługiwanymi przez aktywną jednostkę recyklingu dla odpadów z ogrodów i parków;

c) dostępny system zbierania odpadów, w szczególności komplementarne wykorzystywanie usług zbierania odpadów dla bioodpadów i zmieszanych odpadów komunalnych;

d) poziom i sezonowość wytwarzania bioodpadów komunalnych.

recykling „u źródła” – pomiar pośredni, bezpośredni oraz metoda uproszczona

Pomiar bezpośredni wymaga pomiaru ilości odpadów przekazanych do aktywnej jednostki recyklingu lub ich materiału wyjściowego wg następujących warunków:

- a) w miarę możliwości pomiar jest realizowany przez organy publiczne lub w ich imieniu;
- b) w przypadku gdy pomiar dokonywany jest przez samych wytwórców odpadów, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby zgłoszone ilości były poddawane kontroli wiarygodności i dostosowane, aby ilość bioodpadów posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła w żadnym przypadku nie przekraczała średniej ilości bioodpadów komunalnych zbieranych przez podmioty gospodarujące odpadami na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym;
- c) w przypadku pomiaru materiału wyjściowego do obliczenia ilości odpadów przekazanych do aktywnej jednostki recyklingu stosuje się wiarygodny współczynnik.

Recykling „u źródła” – pomiar pośredni, bezpośredni oraz metoda uproszczona

Pomiar pośredni - bierzemy pod uwagę badania składu wytworzonych (czyli zebranych i odebranych) odpadów komunalnych. Sprawdzamy, o ile mniej bioodpadów, stanowiących odpady komunalne, wytwarzanych jest na nieruchomościach, na których prowadzone jest kompostowanie. Można to zrobić, porównując masy odpadów komunalnych wytwarzanych na nieruchomościach, na których prowadzone jest kompostowanie i na których, nie jest ono prowadzone.

recykling „u źródła” – pomiar pośredni, bezpośredni oraz metoda uproszczona

W przypadku, gdy udział bioodpadów komunalnych posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła we wszystkich wytwarzanych odpadach komunalnych wynosi mniej niż 5 % na poziomie krajowym, państwa członkowskie mogą stosować **uproszczoną metodę obliczania** bioodpadów komunalnych posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła, stosując następujący wzór:

$$mMBWRS = nP \times mBWpp \times qRS$$

gdzie:

mMBWRS - masa bioodpadów komunalnych posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła;

nP - liczba osób uczestniczących w recyklingu bioodpadów komunalnych u źródła;

mBWpp - masa wytworzonych bioodpadów komunalnych w przeliczeniu na jednego mieszkańca

qRS - współczynnik oddający udział wytworzonych bioodpadów komunalnych, które prawdopodobnie zostaną posegregowane i poddane recyklingowi u źródła, w całkowitej ilości wytworzonych bioodpadów komunalnych.

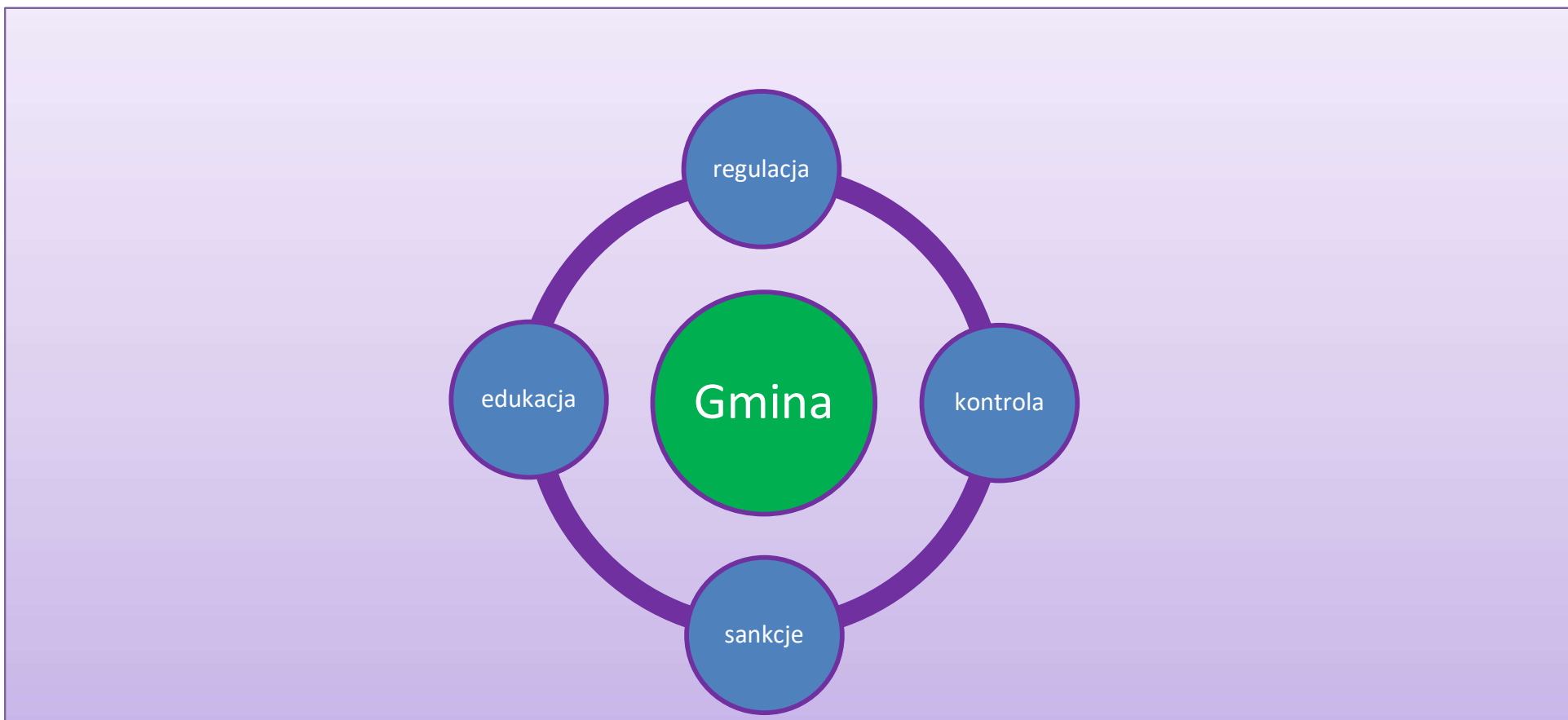
recykling „u źródła” – pomiar pośredni, bezpośredni oraz metoda uproszczona

Badania zmierzające do zebrania danych do celów stosowania wzorów określonych w niniejszym załączniku **należy przeprowadzić w pierwszym roku sprawozdawczym w zakresie bioodpadów komunalnych posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła, a następnie co pięć lat**, zaś w odniesieniu do pozostałych lat – w przypadku gdy istnieją powody, by oczekiwać znacznych zmian w ilości bioodpadów komunalnych posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła.

Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki, aby zgłoszone ilości bioodpadów komunalnych posegregowanych i poddawanych recyklingowi nie były zawyżane

osiąganie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – narzędzia gminy

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – możliwe do podjęcia działania

- Gromadzenie informacji na temat odpadów, które faktycznie zostały poddane recyklingowi, które można byłoby doliczyć do poziomu.
- Czy wszystkie podmioty odbierające posiadające wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości złożyły sprawozdanie – obowiązek złożenie sprawozdania zerowego.
- Czy gmina posiada pełną informację o podmiotach prowadzących na jej terenie zbieranie odpadów (np. punkty skupu), od których możliwe by było pozyskiwanie informacji dot. ilości zebranych odpadów komunalnych oraz informacji o ostatecznym recyklerze.

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – możliwe do podjęcia działania

- Zweryfikowanie czy wszystkie podmioty zbierające odpady komunalne na terenie danej gminy złożyły sprawozdanie – obowiązek składania sprawozdania zerowego.

STRONA GŁÓWNA

REJESTR PODMIOTÓW

WSPARCIE UŻYTKOWNIKA

Rejestr podmiotów
Wpisy w rejestrze podmiotów

Rejestr BDO / Rejestr podmiotów

Wyszukiwanie wpisów

Wyszukiwanie po: Nazwa, Nazwisko, Numer rejestrowy, NIP, NIP EU

Adres zamieszkania lub siedziby Miejsce prowadzenia działalności

Województwo: --- wybierz --- Powiat: Gmina:

Wypełnione działy i tabele wniosku
Wypełnione działy i tabele wniosku

Proces

Kod odpadów

🔍 Szukaj lub 🗑️ Wyczyść

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – możliwe do podjęcia działania

- Zwrócenie szczególnej uwagi na rzetelną weryfikację danych zawartych w sprawozdaniach podmiotów odbierających/zbierających składających sprawozdania do gminy z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz na pozyskanie wszelkich dodatkowych dokumentów świadczących o przekazaniu odpadów komunalnych oraz odpadów pochodzących z ich przetworzenia do recyklingu.

BAZA DANYCH O PRODUKTACH
I OPAKOWANIACH ORAZ
O GOSPODARCE ODPADAMI

Jap-BDO

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie funkcjonowania Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami – **gminy posiadają dostęp do ewidencji podmiotów.**

Podlaskie

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – możliwe do podjęcia działania

- Zawieranie w umowach pomiędzy gminą a odbierającym odpady zapisów, które zagwarantują, że gmina pozyska od odbierającego odpady informacje o ostatecznym recyklerze dla odebranych i zebranych odpadów (np. zapisów dot. osiągnięcia poziomów, przekazywania informacji dot. recyklerów itp.).
- Prowadzenie intensywnych działań mających na celu zmniejszenie ilości wytwarzanych zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych (200301) na rzecz ilości odpadów zbieranych selektywnie.
- Inwestowanie w zasoby ludzkie.
- Tworzenie przez gminę punktów napraw w ramach przygotowania do ponownego użycia.

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – możliwe do podjęcia działania

- Zachęcanie mieszkańców do tworzenia przydomowych kompostowników.
- Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych skierowane do różnych grup docelowych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami, w szczególności selektywnego zbierania.
- Promowanie prawidłowego sposobu postępowania z odpadami i korzyści z tego wynikających.

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – możliwe do podjęcia działania

- Konsekwentna egzekucja realizacji obowiązków określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
- nadzór i kontrola realizacji przez mieszkańców i przedsiębiorców obowiązków wynikających z regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie.
- Kontrola segregacji odpadów odbieranych od mieszkańców oraz z nieruchomości niezamieszkałych.
- W przypadku gdy właściciele nieruchomości rozliczają się indywidualnie z gospodarki odpadami komunalnymi weryfikacja i kontrola czy z terenów nieruchomości niezamieszkałych są odbierane wszystkie frakcje selektywnie zbieranych odpadów np. bioodpady z punktów zbiorowego żywienia tj. szkoły, przedszkola, szpitale czy punkty gastronomiczne.
- nadzór nad gospodarowaniem odpadami w gminie w tym realizacją zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – możliwe do podjęcia działania

- Zapewnienie możliwości selektywnego zbierania odpadów za pośrednictwem PSZOK.
- Podejmowanie inicjatyw w zakresie zbierania odpadów takich jak:
 - organizowanie zbiórek odpadów,
 - organizowanie punktów zbiórek na surowce wtórne,
 - nieprofesjonalna działalność w zakresie zbierania odpadów.

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – możliwe do podjęcia działania

- W przypadku gmin miejskich oraz wiejsko-miejskich gospodarowanie odpadami na terenie nieruchomości wielorodzinnych znacząco ujemnie wpływa na możliwość osiągnięcia poziomów recyklingu. Gminy o takim charakterze powinny zintensyfikować swoje działania, aby jak najwięcej odpadów pozyskiwanych z zabudowy wielorodzinnej dało się odzyskać i poddać recyklingowi, a także przygotowaniu do ponownego użycia m.in. poprzez działania informacyjne, kontrolne, a także stosowanie odpowiedzialności finansowej za brak prawidłowej segregacji odpadów. Proponuje się rozważenie podjęcia działań w kierunku wdrożenia systemu identyfikacji w celu możliwości indywidualnego rozliczania się z odpadów w budynkach wielorodzinnych.

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – możliwe do podjęcia działania

- Zbieranie i odbieranie popiołu gromadzonego w sposób selektywny co stwarza możliwość recyklingu tej frakcji odpadów. Ponadto popiół, który nie jest zbierany selektywnie najczęściej przekazywany jest łącznie ze zmieszanymi odpadami komunalnymi co prowadzi do zanieczyszczenia możliwych do wysortowania frakcji materiałowych i braku możliwości przekazania ich do odzysku w tym recyklingu.
- Dołożenie wszelkich starań, aby gromadzenie i transport odpadów zebranych selektywnie odbywał się w sposób zapobiegający ich zmieszaniu.

poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu – możliwe do podjęcia działania

- Samorządy powinny kierować odpady do instalacji wysoko zaawansowanych. Dzięki temu możliwa będzie maksymalizacja odzysku odpadów i recykling wielu frakcji surowcowych.
- Podejmowanie działań zmierzających w kierunku zmiany przepisów prawa w zakresie egzekwowania danych jakie instalacje oraz podmioty zbierające powinny przekazywać gminom, odbierającym odpady komunalne, prowadzącym PSZOK oraz podmiotom prowadzącym zbieranie odpadów komunalnych.
- Analiza czy występuje luka inwestycyjna w zakresie instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych z ukierunkowaniem na instalacje, które mogą przysłużyć się wzrostowi poziomu ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (w szczególności w przypadku odpadów biodegradowalnych).

Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
Departament Ochrony Środowiska
Referat Gospodarki Odpadami

Dziękuję za uwagę.

